

Suggested Citation: Doğan, Z. & Yunusova, A. (2021), "Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlama ile İlgili Farkındalık Düzeylerinin Tespitine İlişkin Bir Araştırma", *Fiscaeconomia*, 5(1), 343-358.

Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlama ile İlgili Farkındalık Düzeylerinin Tespitine İlişkin Bir Araştırma

A Research on The Determination of The Awareness Level of Professionals Accountants About Integrated Reporting

Zeki DOĞAN¹, Asuda YUNUSOVA²

Abstract

Integrated reports are reports that contain financial and non-financial data or information belonging to an enterprise in a meaningful way. Therefore, the personnel, who will take part in the preparation and the presentation of these reports, must have sufficient training and experience in accounting theory and applications. Since many problems may occur during the integrated reporting process, it is of great importance for accounting professionals to take part in this process. In addition, professional accountants, who will take part in the preparation and the presentation of integrated reports, must have the necessary knowledge about integrated reporting.

This study, which aimed to determine the awareness level of professional accountants about integrated reporting, presented the results of a survey-based research conducted on professional accountants who continue their activities in Kayseri.

Article History:

Date submitted:

27.11.2020

Date accepted:

09.12.2020

Jel Codes:

C42, M20, M40.

Keywords:

Financial Reporting, Integrated Reporting, Professional Accountants

¹ Prof. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Niğde, Türkiye. E-mail: zekidogan7@hotmail.com, ORC-ID:0000-0003-3328-7565.

² Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Öğrencisi, Niğde, Türkiye. E-mail: asude.yunus@gmail.com, ORC-ID: 0000-0001-8284-5557.

Öz

Entegre raporlar, bir işletmeye ait finansal ve finansal olmayan verilerin veya bilgilerin anlamlı bir şekilde bir arada yer aldığı raporlar olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle bu raporların hazırlanması ve sunulmasında görev alacak personelin, muhasebe teorisi ve uygulamaları konusunda yeterli eğitimi almış ve deneyime de sahip olması gerekmektedir. Entegre raporlama sürecinde birçok sorunla karşılaşılacağı için, bu süreçte özellikle muhasebe meslek mensuplarının da görev alması büyük önem arz etmektedir. Ayrıca, entegre raporların hazırlanması ve sunulmasında görev alacak muhasebe meslek mensuplarının, entegre raporlama ile ilgili gerekli bilgi düzeyine de sahip olması gerekmektedir.

Bu çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerini tespit etmek amacıyla Kayseri il merkezinde faaliyetlerini sürdüren muhasebe meslek mensupları üzerinde yapılan, ankete dayalı araştırma sonuçlarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal Raporlama, Entegre Raporlama, Muhasebe Meslek Mensupları

1. Giriş

İşletme performansının, kazanma gücünün, finansal durumunun ve nakit akışlarının değerlendirilmesinde kullanılan en önemli kaynaklardan biri de finansal tablolardır. Fakat, finansal tablolarda yer alan bilgiler geçmişe dönük bilgiler olduğu için, bu bilgilere dayanarak yapılan değerlendirmeler, alınan kararlar ve geleceğe yönelik yapılan planlar artık tüm paydaşlar tarafından tartışılır hale gelmiştir.

Bu nedenle pek çok uygulamada olduğu gibi, kurumsal raporlama da gelişen dünyaya ayak uydurarak değişim göstermek zorunda kalmıştır. Faaliyet raporları ile başlayan süreçte, kurumsal sosyal sorumluluk raporları, sürdürülebilirlik raporları ve son olarak da entegre raporlar, paydaşların sürekli değişen ve gelişen ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ortaya çıkmıştır. Kurumsal raporlamanın son aşaması olarak sayılan entegre raporlama ise işletmeleri daha da ileriye götürebilmek amacıyla kurumsal yönetim ve sürdürülebilirlik kapsamında çevresel değişikliklerin ne gibi fırsat ve zorluklar getirdiğini içeren, işletmelerin sermayesini nasıl kullandığını ve yatırım imkanlarını nasıl değerlendirdiğini göstererek, stratejilerle bütünleşik değer yaratma sürecini raporların merkezine alan bir raporlama çeşidi olarak tanımlanmaktadır (Yücel, 2018:3-4). Bununla birlikte, entegre raporlama, aynı zamanda işletmelerin tedarik zinciri boyunca önemli finansal ve finansal olmayan fırsatlarını, risklerini ve başarılarını dikkate alarak analizini yapmakta, bu kapsamda takipçilerine kurum stratejisi ve iş modellerinin yanı sıra öngörülen riskleri ve bunların nasıl ele alındığını da ifade etmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı da entegre raporlama kapsamında işletmeler, hissedarları ve diğer paydaşları ile daha etkili bir etkileşimde olarak günümüz rekabet koşullarında sürdürülebilir başarıya ulaşma imkanı elde edebilmektedirler (Aras ve Sarioğlu, 2015:43).

Literatür incelendiğinde, entegre raporlamanın işletmelere sağlayabileceği diğer yararlar ise aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır (Doğan ve Acar, 2019:27; Gökçen ve Eldemir, 2019:358; Kaya, 2015:124; Güney, 2018:41; Saban vd., 2017:921; Yüksel, 2017:44-48; Yıldırım ve Uzun Kocamış, 2018:52);

1. Sermayenin daha etkili ve üretken şekilde dağılması amacıyla finansal sermaye sağlayan taraflara sunulan bilgilerin kalitesinin yükseltilmesine imkân sağlayabilmektedir.

2. Sermayenin geniş tabanı (finans, üretilmiş, fikri, insan kaynakları, sosyal, ilişkisel ve doğal) için hesap verebilirlik ve yönetilebilirlik öğelerini güçlendirmek ve bunların birbirlerine olan bağımlılıklarının anlaşılmasını sağlayabilmektedir.
3. Yatırım kararları için daha uygun bilgiler sunabilmektedir.
4. İşletmelerde şeffaflık, hesap verilebilirlik ve anlaşılabilirlik anlayışının benimsenmesine katkı sağlayabilmektedir.
5. İşletmelerin farklı isimlerle düzenlemiş oldukları tüm raporları tek bir raporda birleştirmelerini sağlayarak, rapor hazırlama maliyetlerini düşürebilmektedir.
6. İşletmelerin bilgi kullanıcıları yani paydaşlar ile olan iletişimlerini güçlendirebilmektedir.
7. İşletmelerin karar almada doğru adımlar atmalarını sağlayıp, kaynakların etkin ve verimli kullanılmasına katkıda bulunabilmektedir.
8. Finansal performans ve finansal olmayan performans arasındaki bağlantıyı daha iyi görmeyi sağlayabilmektedir.
9. İşletmelerin sermaye maliyetini düşürebilmektedir.
10. Çalışanların işletmeye karşı bağlılıklarının artmasına katkı sağlayabilmektedir.
11. Yöneticilerin riskleri; saptama ve yönetme yeteneklerini artırırken, fırsatları; daha iyi değerlendirmelerini sağlayarak, doğru kararlar almalarında yardımcı olabilmektedir.
12. Finansal olmayan bilgileri zamanında ve güvenilir olarak üretmek amacıyla iç kontrol sistemlerinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır.
13. İşletmelerin marka değerlerini yükseltmelerinde katkı sağlayabilmektedir.
14. Farklı birimler arasındaki koordinasyonu ve işbirliğini artırıp, şeffaflığın önünü açabilmektedir.
15. Hazırlanacak iç ve dış raporların birbirleri ile tutarlı olmasını sağlayabilmektedir.
16. Yalnız başına yeterli olmayan sürdürülebilirlik raporlarının, finansal bilgilerle ilişkisini kurmak suretiyle, analistlerin ve bilgi kullanıcılarının gereksinim duyduğu bilgileri sunabilmektedir.
17. Etkin bir şekilde gerçekleştirilen entegre raporlama, finansal performansa ve sürdürülebilirlik performansına katkıda bulunabilmektedir.

Yukarıda belirtilen bu yararlarına rağmen entegre raporlama, Türkiye’de henüz yeni gelişen bir kurumsal raporlama olarak görülmektedir. Çünkü, diğer ülkelere kıyasla Türkiye’de çok az sayıda entegre raporlarını hazırlayan ve sunan işletmeler bulunmaktadır. Yapılan araştırma sonucunda 2019 yılı sonu itibariyle Türkiye’de sadece toplam 39 adet entegre raporun kamu ve özel kuruluş tarafından hazırlanıp ve sunulduğu tespit edilmiştir³. Bu veriler, entegre rapor veya entegre raporlama ile ilgili Türkiye’de bir farkındalık sorununun olduğunu göstermektedir.

Bu çalışmada, entegre raporların hazırlanması ve sunulmasında önemli rolleri olduğu ve olacağı düşünülen muhasebe meslek mensuplarının, entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerini tespit etmek amacıyla, Kayseri il merkezinde faaliyetlerini sürdüren muhasebe meslek mensupları üzerinde yapılan, ankete dayalı araştırma sonuçlarına yer verilmiştir.

³ Bakınız: <http://www.entegreraporlamatr.org/tr/entegre-raporlama/turkiyede-yayimlanan-entegre-raporlar.aspx>. Erişim Tarihi: 09.10.2020.

2. Literatür Taraması

Çalışmanın bu bölümünde, entegre raporlama ile ilgili Türkiye’de ve dünyada yapılan araştırma ve analize dayalı yapılan bazı çalışmalara yer verilmiştir.

Iyoha, Ojeka ve Ibdunni (2017)’nin “*Bankers’ Perspectives on Integrated Reporting for Value Creation: Evidence from Nigeria*” başlıklı çalışmasında, entegre raporlamanın değer yaratma üzerindeki etkisini tespit etmek ve Nijerya’daki bankacıların bakış açılarından değerlendirmek için yapılan araştırma sonuçlarına yer verilmiştir. Ankete dayalı olan bu araştırma, Temmuz 2014’de Nijerya Lagos’da zorunlu bir eğitim programı sırasında Zenith Bank çalışanları üzerinde yapılmıştır. Toplam 120 çalışan üzerinde yapılan bu araştırma sonucunda da entegre raporlamanın işletme değeri üzerinde önemli etkiye sahip olduğu tespit edilmiş ve kuruluşları entegre raporlama ihtiyacı konusunda bilgilendirmek için bilinçlendirme kampanyalarının düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

M.Suttipun (2017)’nin “*The Effect of Integrated Reporting on Corporate Performance: Evidence from Thailand*” başlıklı çalışmasında, entegre raporlamanın Tayland’da faaliyetlerini sürdüren 150 işletmenin finansal performansı üzerindeki etkisini ölçmek için yapılan araştırma sonuçlarına yer verilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda da kurumsal sosyal sorumluluk konularının raporlamaya dahil edilmesinin işletme performansı üzerinde olumlu, fakat çevresel konularının raporlamaya dahil edilmesinin işletme performans üzerinde olumsuz etki yarattığı tespit edilmiştir.

Yüksel ve Aracı (2017)’nin “*Entegre Raporlama: Türk İşletmelerinin Entegre Raporlamaya Bakışı Üzerine Bir Araştırma*” başlıklı çalışmalarında, Türkiye’de entegre raporlamanın mevcut durumunun analiz edilmesi ve geleceğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla yapılan inceleme ve analizler ile ulaşılan sonuçlar açıklanmaya çalışılmıştır. Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi’ne uygun olarak, KGK, SPK, BDDK gibi kurumların gerekli düzenlemeleri yapması, eksiklikleri gidermeleri, gerekirse eğitim vermeleri halinde Türkiye’de faaliyet gösteren işletmelerin etkin bir şekilde entegre rapor hazırlayabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır.

Solak, Gönen ve Rasgen (2017)’nin “*Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlamaya İlişkin Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Araştırması*” başlıklı çalışmalarında, Aydın ve Malatya illerinde mesleklerini icra eden 258 muhasebe meslek mensubu üzerinde anket dayalı bir araştırma yapılmış ve entegre rapor hakkındaki görüşleri alınarak farkındalık yaratılmaya çalışılmıştır. Anket uygulaması sonucunda elde edilen bulgulara göre ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının entegre rapor hakkındaki bilgilerinin yetersiz düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Elmacı ve Sevim (2017)’in “*Entegre Raporlamada Küresel Gelişmeler ve Türkiye İçin Bir Model Önerisi*” başlıklı çalışmalarında, dünyada entegre raporlamada başarılı dört şirketin entegre raporları baz alınarak; içerik, sunum ve felsefi temelleri bakımından incelenmiş ve entegre raporun teorik bileşenleri olarak değer yaratma, genel ilkeler, bilginin niteliği ve rapor içeriği literatür incelemesi ile analiz edilmek suretiyle Türkiye’de faaliyette bulunan büyük ölçekli işletmelere entegre raporlama süreçlerine yönelik bir yol haritası oluşturulması hedeflenmiştir. Çalışma sonucunda Türkiye’deki entegre raporlama yapmak isteyen işletmelere, öncelikle sürdürülebilirlik raporları hazırlamaları önerilmiştir.

Yüksel (2018)’in “*Kamu Kurumlarında Entegre Raporlama ve Uygulanabilirliği: Türkiye Örneği*” başlıklı çalışmasında, Türkiye’de kamu kurumlarında entegre raporlamanın uygulanabilirliğinin

tespiti amaçlanmıştır. Bu kapsamda, entegre raporlama, entegre raporlamanın faydaları, kamu kurumlarında entegre raporlama konuları teorik çerçeve yardımıyla açıklanmış ve örneklerle ele alınmıştır. Çalışmada Türkiye’de kamu kurumlarında entegre raporlamanın uygulanabilirliği mevcut yasal düzenlemeler ile Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi kılavuz ilkeleri ve içerik öğeleri karşılaştırılarak incelenmiş, yapılan incelemeler sonucunda “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik” hükümlerinde birtakım düzenlemelerin yapılması ile Türkiye’de kamu kurumlarında entegre raporlamanın uygulanabileceğini sonucuna ulaşılmıştır.

Nurkumalasari, Restuningdiah ve Sidharta (2019)’nın “*Integrated Reporting Disclosure and Its Impact on Firm Value: Evidence in Asia*” başlıklı çalışmalarında, 2015-2017 tarihlerinde entegre raporlarını yayınlayan ve Asya bölgesinde faaliyetlerinin sürdüren 14 halka açık işletme üzerinde yapılan araştırma sonuçlarına yer verilmiştir. Araştırma sonucunda ise entegre raporlamanın özellikle kaldıraç oranının yüksek olduğu durumlarda işletme değeri üzerinde olumlu bir etkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir.

Doğan ve Acar (2019)’ın “*Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirlerin Entegre Rapor Uygulamaları Sürecinde Mesleki Yetkinliklerin Tespitine İlişkin Bir Araştırma*” başlıklı çalışmalarında, muhasebe melek mensuplarının entegre rapor hazırlama sürecinde yeterli mesleki yetkinliklere sahip olup olmadığının tespiti amaçlanmıştır. Bu amaçla Niğde ve Aksaray illerinde faaliyetlerini sürdüren serbest muhasebeci mali müşavirlerin entegre rapor ve entegre raporlama konusundaki görüşlerine ilişkin anket uygulaması gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerin analiz ve bulguların sonucunda, serbest muhasebeci mali müşavirlerin entegre rapor hazırlamanın önemine ve hazırlanması gerektiğine inandıkları, bu konuda gerekli özveriyi gösterecekleri, fakat konu ile ilgili yapılan çalışmaları yeterince takip edemedikleri, entegre rapor hazırlama ve sunum aşamalarında bilgi teknolojilerini kullanabilme gibi bazı konularda sorunlar yaşayabilecekleri sonucuna ulaşılmıştır.

Ömürbek ve Kılıç (2019)’ın “*Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlamaya İlişkin Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi: Göller Bölgesinde Bir Araştırma*” başlıklı çalışmalarında, Isparta, Burdur ve Antalya illerinde faaliyet gösteren 328 muhasebe meslek mensubu üzerinde ankete dayalı bir araştırma yapılmış ve entegre raporlama hakkında sahip oldukları bilgi düzeyleri ölçülmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda ise muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlamaya ihtiyaç duydukları ve entegre raporlama hakkında bilgi sahibi oldukları tespit edilmiştir.

Marşap, Demirel ve Altınay (2020)’ın “*Entegre Raporlama ve Yerel Yönetimlerde Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma*” başlıklı çalışmalarında, sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılarak, elde edilen bulgular ışığında entegre raporlamanın belediyeler için uygulanabilir olduğu, orta ve uzun vadede uygulamanın şeffaflığı, verimliliği ve etkinliği artırıcı sonucuna ulaşılmıştır.

3. Araştırmanın Metodolojisi

3.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırmanın temel amacı, son yıllarda muhasebe alanında çok tartışılan kurumsal raporlama türlerinden biri olan entegre raporlama ile ilgili muhasebe meslek mensuplarının farkındalık düzeyini tespit etmektir. Bu nedenle de Kayseri ilinde faaliyetlerini sürdüren muhasebe meslek

mensuplarının demografik özelliklerinin entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla ankete dayalı bir araştırma yapılmıştır.

3.2. Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Ana kütleyi temsil edebilecek yeterliliği sağlamak için, örneklem büyüklüğü olarak Kayseri il merkezinde faaliyetlerini sürdüren 1286 serbest muhasebeci mali müşavir ve 30 yeminli mali müşavir esas alınmıştır. Ancak maliyet, zaman kısıtı ve pandemi nedeniyle rastgele seçilen toplam 193 meslek mensubuna anketler gönderilmiştir. Gönderilen anketlerden ise 72 adedi geri dönmüş, 12 adedi eksik, yanlış ve hatalı olduğu için analize uygun görülmemiştir. Sonuç olarak analize dahil edilen anket sayısı 60 olarak belirlenmiştir.

3.3. Araştırmanın Veri Toplama Yöntemi

Veri toplama yöntemi olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır. Anket formu elektronik formata dönüştürülerek, muhasebe meslek mensupları tarafından çevrimiçi olarak doldurabilecekleri hale getirilmiştir. Toplamda 32 sorudan oluşan çevrimiçi form, muhasebe meslek mensuplarına e-posta yoluyla iletilmiştir. Anket formunun birinci bölümünde yer alan sorular, muhasebe meslek mensuplarının demografik özelliklerine ilişkin, cinsiyet, yaş, eğitim durumu, mesleki unvan ve çalışma süresini belirlemeye yöneliktir. İkinci bölümde yer alan sorular ise muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerini ölçmek üzere oluşturulan 27 ifadeden oluşmaktadır.

Araştırmadan elde veriler ise SPSS 18 paket programına aktarılmış, hipotezlerin testinde ise t-testi (Independent-Samples T Test) ve tek yönlü varyans (one-way ANOVA) testlerinden faydalanılmış, elde edilen sonuçlar tablo halinde düzenlenerek anlamlı hale getirilmeye çalışılmıştır.

3.4. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırmanın hipotezleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

H1a: Muhasebe meslek mensuplarının **cinsiyetlerine göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

H1b: Muhasebe meslek mensuplarının **yaşlarına göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

H1c: Muhasebe meslek mensuplarının **eğitim durumlarına göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

H1d: Muhasebe meslek mensuplarının **çalışma sürelerine göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

II.V. Araştırma Bulgularının Analizi

Çalışmanın bu bölümde araştırmaya ilişkin uygun analizler yapılarak tablolar oluşturulmuş ve yorumlanmıştır.

Ankette yer alan ifadelerin güvenilirliği Cronbach's Alpha katsayısı ile analiz edilmiştir. Alpha katsayısının değerlendirilmesinde uygulanan değerlendirme kriteri şu şekildedir (Akgül ve Çevik, 2005:436);

0.00 < α < 0.40 ise ölçek güvenilir değildir,

0.40 < α < 0.60 ise ölçek düşük güvenilirliktedir,

0.60 < α < 0.80 ise ölçek oldukça güvenilirirdir,

0.80 < α < 1.00 ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir denilmektedir. Ölçeklerin güvenilirlik analizi sonuçları Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1: Güvenilirlik Analizi

İfadeler	Cronbach's Alpha	İfade Sayısı
Entegre raporlama ile ilgili ifadeler	0,675	27

Bununla birlikte verilerin analizinde 5'li likert ölçeği kullanılmış, ölçeğin değerlendirilmesinde ise dağılım ortalaması;

0 -1.24'e kadar olanlar "Kesinlikle Katılmıyorum",

1.25-2.24'e kadar olanlar "Katılmıyorum",

2.25 – 3.24'e kadar olanlar "Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum",

3.25- 4.24'e kadar olanlar "Katılıyorum",

4.25 ve üstü olanlar "Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde yorumlanmıştır.

Muhasebe meslek mensuplarının demografik özelliklerinin dağılımı ise Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2: Muhasebe Meslek Mensuplarının Demografik Özelliklerinin Dağılımı

Demografik Özellikler		N (Frekans)	% (Yüzde)
Cinsiyetleri	Erkek	40	66.7
	Kadın	20	33.3
	Toplam	60	100.0
Yaşları	20-30	11	18.3
	31-40	28	46.7
	41-50	18	30.0
	51 yaş ve üzeri	3	5.0
	Toplam	60	100.0
Eğitim Durumları	Ön lisans	1	1.7
	Lisans	46	76.7
	Yüksek Lisans	11	18.3
	Doktora	2	3.3
	Toplam	60	100.0
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir		59	98.3

Mesleki Unvanları	Yeminli Mali Müşavir	1	1.7
	Toplam	60	100.0
Çalışma Süreleri	1 yıldan az	1	1.7
	1-5 yıl	9	15.0
	6-10 yıl	17	28.3
	11-15 yıl	17	28.3
	16-20 yıl	6	10.0
	21 yıl ve üzeri	10	16.7
	Toplam	60	100.0

Tablo 1’de yer alan sonuçlara göre, ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının, % 33.3’nün kadın, % 67.7’sinin erkek meslek mensubundan oluştuğu; %98.3’nün serbest muhasebeci mali müşavir, %1.7’sininde yeminli mali müşavir unvanına sahip olduğu; %18.3’nün 20-30 yaş arası, %46.7’sinin 31-40 yaş arası, %30’nun 41-50 yaşa arası ve %5’nin de 51 yaş ve üzeri olduğu tespit edilmiştir.

Bununla birlikte, ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının, %1’nin ön lisans, % 76.7’nin lisans, %18.3’nün yüksek lisans, %3.3’nün de doktora düzeyinde eğitim aldığı; % 1.7’sinin 1 yıldan az, % 15’nin 1-5 yıl arasında, % 28.3’nün 6-10 yıl arasında, % 28.3’nün 11-15 yıl arasında, %10’nun 16-20 yıl arasında ve %16.7’sinin de 21 yıl ve üzeri bir süre, mesleklerini sürdürmekte olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3: Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlama ile İlgili İfadelere Katılma Düzeylerinin Dağılımı

ENTEĞRE RAPORLAMA İLE İLGİLİ İFADELER	Yüzde ve Frekans	Kesinlikle		Ne Katılıyor		Ortalama	
		Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyor	Katılıyor		
Finansal raporlama paydaş ihtiyaçlarını yeterince karşılamaktadır	N	3	11	20	22	4	3.22
	%	5.0	18.3	33.3	36.7	6.7	
Entegre raporlama hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibiyim	N	2	12	12	27	7	3.42
	%	3.3	20.0	20.0	45.0	11.7	
Entegre raporlama hakkında daha fazla bilgi edinmek isterim	N	3	3	1	26	27	4.18
	%	5.0	5.0	1.7	43.3	45.0	
Türkiye’de entegre raporlama alanında yapılan çalışmaları takip ederim	N	2	14	10	24	10	3.43
	%	3.3	23.3	16.7	40.0	16.7	
Entegre raporlama olmadan finansal raporlama ve sürdürülebilirlik raporlaması yeterlidir	N	5	26	19	10	0	2.57
	%	8.3	43.3	31.7	16.7	0	

Entegre raporlamaya ihtiyaç duymak için herhangi bir neden yoktur	N	12	28	10	10	2	2.40
	%	20.0	43.3	16.7	16.7	3.3	
Entegre raporlama, sürdürülebilirlik raporlamasını ve finansal raporlamayı gereksiz kılmaktadır	N	11	26	15	8	0	2.33
	%	18.3	43.3	25.0	13.3	0	
Sürdürülebilirlik raporlaması ve finansal raporlama, entegre raporlamanın temel bileşenleridir	N	2	2	17	31	8	3.68
	%	3.3	3.3	28.3	51.7	13.3	
Entegre raporlama, mevcut kurumsal raporlama uygulamalarının iyileştirilmesini sağlayacaktır	N	2	2	7	29	20	4.05
	%	3.3	3.3	11.7	48.3	33.3	
Finansal raporlama ve sürdürülebilirlik raporlamasının sınırlılıkları, "entegre raporlama" kavramını ortaya çıkarmıştır	N	2	2	14	28	14	3.83
	%	3.3	3.3	23.3	46.7	23.3	
Entegre raporlama uygulamalarına ilişkin farkındalığın artırılması için daha fazla seminer, konferans vb. toplantılara ihtiyaç vardır	N	2	0	5	21	32	4.35
	%	3.33	0	8.3	35.0	53.3	
Entegre Raporlama Türkiye Ağı(ERTA)'nın entegre raporlamaya ilişkin ulusal farkındalığı artırmak için seminer, konferans vb. toplantıları yeterli değildir	N	4	5	10	29	12	3.67
	%	6.7	8.3	16.7	48.3	20.0	
Entegre raporlama, muhasebe sürecinde önemli değişiklikler gerektirir	N	3	2	13	29	13	3.78
	%	5.0	3.3	21.7	48.3	21.7	
Türkiye'de entegre raporlamaya ilişkin yeterli bilinç ve eğitim yoktur	N	3	3	8	26	20	3.95
	%	5.0	5.0	13.3	43.3	33.3	
Türkiye'deki şirketler için entegre raporlamaya gerek yoktur	N	28	19	11	2	0	1.78
	%	46.7	31.7	18.3	3.3	0	
Türkiye'deki şirketler için entegre raporlarının hazırlanması ve sunulması yasal bir zorunluluk haline getirilmesi gerekir	N	1	10	16	20	13	3.57
	%	1.7	16.7	26.7	33.3	21.7	
Entegre raporlama şirketlerin raporlama maliyetini düşürecektir	N	1	8	18	24	9	3.53
	%	1.7	13.3	30.0	40.0	15.0	
Entegre raporlar, şirketlerin marka değerini artıracaktır	N	3	3	5	28	21	4.02
	%	5.0	5.0	8.3	46.7	35.0	
Entegre raporlar, şirketlerin daha doğru kararlar almalarını sağlayarak, sermaye ve diğer kaynakların etkin ve verimli kullanımını sağlayacaktır	N	1	3	7	27	22	4.10
	%	1.7	5.0	11.7	45.0	36.7	

Türkiye'deki şirketler, entegre raporlarını kolayca hazırlayabilirler ve sunabilirler	N	1	10	14	25	10	3.55
	%	1.7	16.7	23.3	41.7	16.7	
Türkiye'deki muhasebe meslek mensupları, entegre rapor hazırlama konusunda yeterli bilgi birikimine sahiptirler	N	12	22	17	6	3	2.43
	%	20.0	36.7	28.3	10.0	5.0	
Türkiye'deki şirketlerin entegre rapor hazırlama konusunda herhangi bir sorunla karşılaşması söz konusu değildir	N	7	18	14	18	3	2.87
	%	11.7	30.0	23.3	30.0	5.0	
Entegre raporlama ile ilgili çok sayıda makale ve kitap okudum	N	6	16	14	19	5	3.02
	%	10.0	26.7	23.3	31.7	8.3	
Muhasebe meslek mensuplarının entegre rapor hazırlama konusunda kapsamlı bir eğitim almaları gerekmektedir	N	0	1	4	24	31	4.42
	%	0	1.7	6.7	40.0	51.7	
Ülkemizde entegre raporlamaya ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyi çok düşüktür	N	1	6	4	34	15	3.93
	%	1.7	10.0	6.7	56.7	25.0	
Entegre raporlama, yüksek öğretim kurumlarında ilgili lisans programlarının müfredatına eklenmelidir	N	1	1	10	30	18	4.05
	%	1.7	1.7	16.7	50.0	30.0	
Şirketlerde entegre raporlarının hazırlanması ve sunulması sürecinde muhasebe meslek mensuplarının katkılarına gerek yoktur	N	30	23	6	1	0	1.63
	%	50.0	38.3	10.0	1.7	0	

Tablo 3'de muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili oluşturulan ifadelere katılma düzeylerinin ortalaması sunulmuştur. Muhasebe meslek mensuplarının, entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerini tespitine yönelik oluşturulan bu ifadelerden;

"Muhasebe meslek mensuplarının entegre rapor hazırlama konusunda kapsamlı bir eğitim almaları gerekmektedir" ifadesine (ortalama 4.42 ile) "*Kesinlikle Katılıyorum*",

"Entegre raporlama uygulamalarına ilişkin farkındalığın artırılması için daha fazla seminer, konferans vb. toplantılara ihtiyaç vardır" ifadesine (ortalama 4.35 ile) "*Kesinlikle Katılıyorum*",

"Entegre raporlama hakkında daha fazla bilgi edinmek isterim" ifadesine (ortalama 4.18 ile) "*Katılıyorum*",

"Entegre raporlar, şirketlerin daha doğru kararlar almalarını sağlayarak, sermaye ve diğer kaynakların etkin ve verimli kullanımını sağlayacaktır" ifadesine (ortalama 4.10 ile) "*Katılıyorum*",

"Entegre raporlama, mevcut kurumsal raporlama uygulamalarının iyileştirilmesini sağlayacaktır" ifadesine (ortalama 4.05 ile) "*Katılıyorum*",

"Entegre raporlama, yüksek öğretim kurumlarında ilgili lisans programlarının müfredatına eklenmelidir" ifadesine (ortalama 4.05 ile) "*Katılıyorum*",

"Entegre raporlar, şirketlerin marka değerini artıracaktır" ifadesine (ortalama 4.02 ile) "Katılıyorum",

"Türkiye'de entegre raporlamaya ilişkin yeterli bilinç ve eğitim yoktur" ifadesine (ortalama 3.95 ile) "Katılıyorum",

"Ülkemizde entegre raporlamaya ilişkin bilgi ve farkındalık düzeyi çok düşüktür" ifadesine (ortalama 3.93 ile) "Katılıyorum",

"Finansal raporlama ve sürdürülebilirlik raporlamasının sınırlılıkları, 'entegre raporlama' kavramını ortaya çıkarmıştır" ifadesine (ortalama 3.83 ile) "Katılıyorum",

"Entegre raporlama, muhasebe sürecinde önemli değişiklikler gerektirir" ifadesine (ortalama 3.78 ile) "Katılıyorum",

"Sürdürülebilirlik raporlaması ve finansal raporlama, entegre raporlamanın temel bileşenleridir" ifadesine (ortalama 3.68 ile) "Katılıyorum",

"Entegre Raporlama Türkiye Ağı(ERTA)'nın entegre raporlamaya ilişkin ulusal farkındalığı artırmak için seminer, konferans vb. toplantıları yeterli değildir" ifadesine (ortalama 3.67 ile) "Katılıyorum",

"Türkiye'deki şirketler için entegre raporlarının hazırlanması ve sunulması yasal bir zorunluluk haline getirilmesi gerekir" ifadesine (ortalama 3.57 ile) "Katılıyorum",

"Türkiye'deki şirketler, entegre raporlarını kolayca hazırlayabilirler ve sunabilirler" ifadesine (ortalama 3.55 ile) "Katılıyorum",

"Entegre raporlama şirketlerin raporlama maliyetini düşürecektir" ifadesine (ortalama 3.53 ile) "Katılıyorum",

"Türkiye'de entegre raporlama alanında yapılan çalışmaları takip ederim" ifadesine (ortalama 3.43 ile) "Katılıyorum",

"Entegre raporlama hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibiyim" ifadesine (ortalama 3.42 ile) "Katılıyorum",

"Finansal raporlama paydaş ihtiyaçlarını yeterince karşılamaktadır" ifadesine (ortalama 3.22 ile) "Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum",

"Entegre raporlama ile ilgili çok sayıda makale ve kitap okudum" ifadesine (ortalama 3.02 ile) "Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum",

"Türkiye'deki şirketlerin entegre rapor hazırlama konusunda herhangi bir sorunla karşılaşması söz konusu değildir" ifadesine (ortalama 2.87 ile) "Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum",

"Entegre raporlama olmadan finansal raporlama ve sürdürülebilirlik raporlaması yeterlidir" ifadesine (ortalama 2.57 ile) "Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum",

"Türkiye'deki muhasebe meslek mensupları, entegre rapor hazırlama konusunda yeterli bilgi birikimine sahiptirler" ifadesine (ortalama 2.43 ile) "Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum",

"Entegre raporlamaya ihtiyaç duymak için herhangi bir neden yoktur" ifadesine (ortalama 2.40 ile) "Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum",

"Entegre raporlama, sürdürülebilirlik raporlamasını ve finansal raporlamayı gereksiz kılmaktadır" ifadesine (ortalama 2.33 ile) "Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum",

"Türkiye'deki şirketler için entegre raporlamaya gerek yoktur" ifadesine (ortalama 1.78 ile) "Katılmıyorum",

"Şirketlerde entegre raporlarının hazırlanması ve sunulması sürecinde muhasebe meslek mensuplarının katkılarına gerek yoktur" ifadesine (ortalama 1.63 ile) "Katılmıyorum", şeklinde cevap verdikleri tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde, araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkında yeteri düzeyde bilgi sahibi oldukları söylenebilir.

4. Hipotezlerin Test Edilmesi

Çalışmanın bu bölümünde, ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının; cinsiyetlerine, yaşlarına, eğitim durumlarına ve çalışma sürelerine göre entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespitine yönelik oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında bir farklılaşma olup olmadığını belirleyebilmek için hipotez teste tabi tutulmuş, uygulanan t-testi (Independent-Samples T Test) ve tek yönlü varyans (one-way ANOVA) analizi sonucu elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

H1a: Muhasebe meslek mensuplarının, **cinsiyetlerine göre entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.**

Tablo 4: Muhasebe Meslek Mensuplarının, Cinsiyetlerine Göre Entegre Raporlama ile İlgili Farkındalık Düzeylerinin Tespit Edilmesine İlişkin Oluşturulan İfadelere Katılma Düzeylerinin Değişimi

Ölçek	Cinsiyet	N	Ortalama (X)	S.S.	Hata Ortalaması	P	F
Entegre Raporlamaya İlişkin İfadeler	Erkek	40	3.398	0.28	0.06	0.66	0.19
	Kadın	20	3.399	0.33	0.05		

Tablo 4'de görüldüğü üzere, muhasebe meslek mensuplarının **cinsiyetlerine göre entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeylerinin değişiminden almış oldukları ortalama puanlar t-testi (Independent-Samples T Test) analizine göre; erkek muhasebe meslek mensupları için 3.398 puan, kadın muhasebe meslek mensupları için ise 3.399 puan olarak bulunmuştur. $p=0,66$ değeri $p>0,05$ olduğu için, muhasebe meslek mensuplarının **cinsiyetlerine göre entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiş ve bu nedenle de H1a hipotezi reddedilmiştir.****

H1b: Muhasebe meslek mensuplarının **yaşlarına göre entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.**

Tablo 5: Muhasebe Meslek Mensuplarının Yaşlarına Göre Entegre Raporlama İle İlgili Farkındalık Düzeylerinin Tespit Edilmesine İlişkin Oluşturulan İfadelere Katılma Düzeylerinin Değişimi

Ölçek	Anova					Levene Testi	
	Yaşları	N	Ortalama (X)	F	P	Levene	P
Entegre Raporlamaya İlişkin İfadeler	20-30	11	3.28	0.67	0.58	0.34	0.79
	31-40	28	3.43				
	41-50	18	3.41				
	51 ve üzeri	3	3.44				
	Toplam	60	3.40				

Tablo 5’de görüldüğü üzere, muhasebe meslek mensuplarının **yaşlarına göre**, entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında bir farklılaşma olup olmadığını belirleyebilmek için yapılan varyans (One-Way ANOVA) analizinden almış oldukları ortalama puanlar ise; yaşı 20–30 arasında olanlar için 3.28 puan, 31-40 arasında olanlar için 3.43 puan, 41-50 arasında olanlar için 3.41 puan, 51 ve üzeri olanlar için ise 3.44 puan olarak bulunmuştur. Varyans (One-Way ANOVA) analizi sonucunda yaşı 51 ve üzeri olanların en yüksek, yaşı 20-30 arası olan muhasebe meslek mensuplarının ise en az puan ortalamasına sahip olduğu tespit edilmiştir. $F = 0,067$ ve $p = 0,58$ değeri $p > 0,05$ olduğu için muhasebe meslek mensuplarının **yaşlarına göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiş ve bu nedenle de **H1b hipotezi reddedilmiştir**.

H1c: Muhasebe meslek mensuplarının **eğitim durumlarına göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 6: Muhasebe Meslek Mensuplarının Eğitim Durumlarına Göre Entegre Raporlama ile İlgili Farkındalık Düzeylerinin Tespit Edilmesine İlişkin Oluşturulan İfadelere Katılma Düzeylerinin Değişimi

Ölçek	Anova					Levene Testi	
	Eğitim	N	Ortalama (X)	F	P	1.07	0.52
Entegre Raporlamaya İlişkin İfadeler	Ön lisans	1	3.52	0.76	0.52		
	Lisans	46	3.38				
	Yüksek Lisans	11	3.37				
	Doktora	2	3.72				
	Toplam	60	3.40				

Tablo 6’de görüldüğü üzere, muhasebe meslek mensuplarının **eğitim durumlarına göre**, entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadelere katılma düzeyleri arasında bir farklılaşma olup olmadığını belirleyebilmek için yapılan varyans (One-Way ANOVA) analizinden almış oldukları ortalama puanlar; ön lisans mezunları

için 3.52 puan, lisans mezunları için 3.38 puan, yüksek lisans mezunları için 3.37 ve doktora mezunları için ise 3.72 puan olarak bulunmuştur. . F= 0,76 ve p= 0,52 değeri p>0,05 olduğu için muhasebe meslek mensuplarının **eğitim durumlarına göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiş ve bu nedenle de **H1c hipotezi** reddedilmiştir.

H1d: Muhasebe meslek mensuplarının **çalışma sürelerine göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Tablo 7: Muhasebe Meslek Mensuplarının Çalışma Sürelerine Göre Entegre Raporlama İle İlgili Farkındalık Düzeylerinin Tespit Edilmesine İlişkin Oluşturulan İfadelere Katılma Düzeylerinin Değişimi

Ölçek	Anova				Levene Testi		
	Çalışma Süresi	N	Ortalama (X)	F	P	Levene	P
Entegre Raporlamaya İlişkin İfadeler	1 yıldan az	1	3.22	0.48	0.79	0.80	0.53
	1-5	9	3.42				
	6-10	17	3.42				
	11-15	17	3.45				
	16-20	6	3.40				
	21 yıl ve üzeri	10	3.27				
	Toplam	60	3.40				

Tablo 7’de görüldüğü üzere, muhasebe meslek mensuplarının **çalışma sürelerine göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeyleri arasında bir farklılaşma olup olmadığını belirleyebilmek için yapılan varyans (One-Way ANOVA) analizinden almış oldukları ortalama puanlar; çalışma süresi 1 yıldan az olanlar için 3.22, 1-5 yıl arasında olanlar için 3.42 puan, 6-10 yıl arasında olanlar için 3.42 puan, 11-15 yıl arasında olanlar için 3.45 puan, 16-20 yıl arasında olanlar için 3.40, 21 yıl ve üzeri olanlar için ise 3.27 puan olarak bulunmuştur. F= 0,48 ve p= 0,79 değeri p>0,05 olduğu için muhasebe meslek mensuplarının **çalışma sürelerine göre** entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiş ve bu nedenle de **H1d hipotezi** reddedilmiştir.

5. Sonuç

Literatür incelendiğinde, işletmelerin hazırlayıp ve sundukları geleneksel finansal raporların, paydaşların bilgi ihtiyaçlarını yeterince karşılayamadıkları şeklinde iddiaların yer aldığı görülecektir. Çünkü geleneksel finansal raporlar, işletmelerin sadece geçmiş dönemdeki finansal performansı hakkında bilgi verirken, işletmelerin değeri, geleceği kapsayan stratejileri, risk ve fırsatları hakkında da yeterli bilgiyi sağlayamamaktadırlar. Bu nedenle de, paydaşların ihtiyaçlarını karşılayacak veya karşılayacağı düşünülen yeni bir raporlama çeşidi olarak entegre raporlama ortaya çıkmıştır.

Entegre raporlama ise işletmelerin stratejisi, yönetimi, performansı ile beklentilerine dair maddi bilgileri bir araya toplayan ve işletmelerin içerisinde faaliyet gösterdiği ticari, sosyal ve çevresel ortamı yansıtan, bugün ve gelecekte işletmelerin nasıl değer yarattığını ve hizmetlerini kısa ve öz bir şekilde temsili olarak göstermesini sağlayan bir raporlama olarak tanımlanmaktadır (IIRC, 2015:7). Entegre raporlamanın işletmelere birçok yararları bulunmasına rağmen maalesef Türkiye’de bu raporlama çeşidinden yeterince yararlanılmamaktadır. Çünkü, Türkiye’de günümüze kadar özel ve kamu kuruluşları tarafından toplam 39 adet entegre rapor yayımlanmıştır. Ülkemizde entegre raporlamadan yeterince yararlanılmamasının nedenleri arasında; 1-Entegre raporların hazırlanması ve sunulmasında karşılaşılabilecek önemli sorunların olması, 2-Entegre raporlama hakkında işletmelerin yeterli bilgiye sahip olmamaları, en önemli sorunlar olarak görülmektedir.

Bu çalışmada ise entegre raporların hazırlanması ve sunulmasında önemli görevlere sahip olan muhasebe meslek mensuplarının, entegre raporlama hakkındaki farkındalıklarını tespit etmek amacıyla ankete dayalı yapılan araştırma sonuçlarına yer verilmiştir. Bu araştırma sonucunda da muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama hakkında bazı konularda görüş bildirmeseler de yeterli bilgi düzeylerine sahip olduğu kanaatine varılmıştır. Ayrıca, araştırma sonucunda muhasebe meslek mensuplarının; cinsiyetlerine, yaşlarına, eğitim durumlarına ve çalışma sürelerine göre entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeylerinin tespit edilmesine ilişkin oluşturulan ifadeler katılma düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı da tespit edilmiştir.

Muhasebe meslek mensuplarının entegre raporlama ile ilgili farkındalık düzeyini tespit etmek amacıyla yapılan bu araştırma, maliyet, zaman kısıtlaması ve pandemi gibi nedenlerle sadece Kayseri ili merkezinde faaliyetlerini sürdüren muhasebe meslek mensupları üzerinde yapılmıştır. Araştırmadan edilen sonuçlar ise bölgesel nitelikte olup, Türkiye’de faaliyetlerini sürdüren tüm muhasebe meslek mensuplarının görüşünü yansıtmamaktadır. Bu nedenle bu tür bir araştırmanın, Türkiye genelinde yapılmasının daha yararlı olacağını ve elde edilen sonuçların bu durumda geneli yansıtabileceğini düşünüyoruz.

Kaynakça

- Akgül, A. & Çevik, O. (2005). *İstatistiksel Analiz Teknikleri: SPSS’te İşletme Yönetimi Uygulamaları*. Ankara: Emek Ofset.
- Aras, G. & Sarioğlu, G.U. (2015). *Kurumsal Raporlamada Yeni Dönem Entegre Raporlama*. TUSİAD. İstanbul.
- Doğan, Z. & Acar, A. (2019). Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirlerin Entegre Rapor Uygulamaları Sürecinde Mesleki Yetkinliklerin Tespitine İlişkin Bir Araştırma. *Muhasebe ve Denetim Bakış*. 18 (56), 25-48.
- Elmacı, O. & Sevim, Ş. (2017). Entegre Raporlamada Küresel Girişimler ve Türkiye için Bir Model Önerisi. *International Journal of Social and Education Sciences*. 4 (8). 18-36.
- Garcia Sanchez, I.M., Ariza, L.R. and Frias Aceituno, J.V. (2013). The Cultural System and Integrated Reporting. *International Business Review*. 22(5), 828-838.
- Gökçen, B. A. & Eldemir, E. (2019). Entegre Raporlama ve Türk İşletmelerinde Uygulanmasına İlişkin Bir Araştırma. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 4 (3).

Doğan, Z. & Yunusova, A. (2021), "Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlama ile İlgili Farkındalık Düzeylerinin Tespitine İlişkin Bir Araştırma", *Fiscoeconomia*, 5(1), 343-358.

Güney, A. (2018). Geleneksel Raporlamadan Entegre Raporlamaya Geçiş. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*. Özel Sayı (20). 614-627.

<http://www.entegreraporlamatr.org/tr/entegre-raporlama/turkiyede-yayimlanan-entegre-raporlar.aspx>. (Erişim Tarihi: 09.10.2020).

IIRC (2015). Consultation Draft of the International <IR> Framework, Integrated Reporting. <https://integratedreporting.org/wp-content/uploads/2015/03/13-12-08-THE-INTERNATIONAL-IR-FRAMEWORK-Turkish.pdf>. (Erişim Tarihi: 30.03.2020).

Iyoha, F.O., Ojeka, S. and Ibidunni, O.M. (2017). *Bankers' Perspectives on Integrated Reporting for Value Creation: Evidence from Nigeria*. *Banks and Bank Systems*. 12(2). 100-105

Kaya, P. (2015). Entegre Raporlama Sisteminin Ortaya Çıkış Sebepleri ve Şirketlere Sağlayacağı Faydalar. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*. Haziran. 113-130.

Marşap, Demirel & Altınay (2020). Entegre Raporlama ve Yerel Yönetimlerde Uygulanabilirliği Üzerine Bir Araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*. Özel Sayı (22). 47-64.

Nurkumalasari, I. S., Restuningdiah, N. & Sidharta, E. A. (2019). Integrated Reporting Disclosure and Its Impact on Firm Value: Evidence in Asia. *International Journal of Business, Economics and Law*. 18(5). 99-108. ISSN 2289-1552.

Ömürbek, V. & Kılıç, Z. (2019). Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlamaya İlişkin Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi: Göller Bölgesinde Bir Araştırma. *Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Dergisi*. 1(2). 157-182.

Saban, M., Vargün, H. & Gürkan, S. (2017). Yatırımcılara Bilgi Sağlama Aracı Olarak Entegre Raporlama. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*. 19(4). 915-936.

Solak, B., Gönen, S. & Rasgen, M. (2017). Muhasebe Meslek Mensuplarının Entegre Raporlamaya İlişkin Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Alan Araştırması. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*. 19 (1). 166-188.

Suttipun, M. (2017). *The Effect of Integrated Reporting on Corporate Financial Performance: Evidence from Thailand*. *Corporate Ownership & Control*. 15(1). 133-142.

Yıldırım, G. & Uzun Kocamış, T. (2018). *Entegre Raporlama Sürdürülebilir ve Daha İyi Bir Yönetim İçin Entegre Raporlama*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.

Yücel, E. (2018). *Entegre Raporlama: Kurumsal Sürdürülebilirlik Kapsamında Kurumsal Raporlamanın Gelişimi*. Bursa: Dora Basım-Yayın Dağıtım.

Yüksel, F. (2017). *Entegre Raporlama Finansal ve Finansal Olmayan Bilgilerin Entegrasyonu*. Bursa: Ekin Yayınevi.

Yüksel, F. (2018). Kamu Kurumlarında Entegre Raporlama ve Uygulanabilirliği: Türkiye Örneği. *Journal of Accounting, Finance and Auditing Studies*. 4(2). 139-157.

Yüksel, F. & Aracı, H. (2017). Entegre Raporlama, Türk İşletmelerinin Entegre Raporlamaya Bakışı Üzerine Bir Araştırma. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*. 24(3). 741-757.